

Vergaderjaar 2006–2007 J

22 660**Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de parlementen van de lidstaten van de EU en van een delegatie uit het Europees Parlement****Nr. 32****VERSLAG**

Vastgesteld op 5 april 2007

Op 12 februari jl. vond te Berlijn de vergadering plaats van de voorzitters van de commissies voor Europese aangelegenheden uit de nationale parlementen van de lidstaten van de Europese Unie (EU) en van de voorzitter van de commissie constitutionele zaken van het Europees Parlement (EP). Aan deze conferentie namen tevens als waarnemer delegaties deel uit de nationale parlementen van de kandidaat-lidstaten van de Unie.

De Nederlandse delegatie bestond uit de leden Van der Linden, voorzitter van de commissie voor Europese samenwerkingsorganisaties van de Eerste Kamer, en Waalkens, voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken van de Tweede Kamer.

Trojka

Voorafgaand aan de vergadering van voorzitters sprak de trojka (Portugal, Duitsland en Finland) over de agenda voor de plenaire COSAC-vergadering, 13–15 mei te Berlijn.

De volgende agendapunten werden vastgesteld voor de plenaire COSAC:

1. de toekomst van Europa;
2. hoe verder met de subsidiariteits- en proportionaliteitstoets en evaluatie van de directe verzending van Commissie-documenten aan nationale parlementen;
3. de rol van de EU bij klimaatverandering en -bescherming;
4. bespreking van de jaarlijkse beleidsstrategie van de Europese Commissie voor 2008;
5. aanneming van verklaring en conclusies.

De trojka heeft het verzoek van de Eerste Kamer om het onderwerp van de Europese agentschappen te agenderen voor de plenaire COSAC niet gehonoreerd. Wel is de mogelijkheid van bespreking onder Portugees Voorzitterschap open gehouden.

Vergadering van Voorzitters

A. COSAC procedurele zaken

1) Ontwerp-agenda voor de XXXVII COSAC: Hongarije stelde voor een gedachtewisseling inzake het EU nabuurschapbeleid aan de agenda toe te voegen. De heer van der Linden herinnerde aan de afspraken, gemaakt tijdens achtereenvolgens de COSAC Voorzittersconferentie en de plenaire COSAC te Helsinki, om het onderwerp van de Europese agentschappen in 2007 op de agenda te plaatsen. De Italiaanse delegatie vroeg aandacht voor haar voorstel voor een uitwisselingsprogramma van jonge academici tussen de COSAC-leden.

Mede vanwege het uitblijven van reacties op deze interventies besloot Voorzitter Wissmann de agenda ongewijzigd te laten. Voorts meldde de Voorzitter, met verwijzing naar de door de COSAC te Londen vastgestelde regels, dat hij geen gevolg zou geven aan het herhaalde verzoek van de Oekraïne aan de plenaire COSAC te mogen deelnemen.

2) Opzet van het 7e *biannual report*: geen substantiële opmerkingen.

3) Stand van zaken opname COSAC secretariaat in de *rules of procedure* en cofinanciering van een permanent secretariaatslid: geen nieuwe feiten, Italië en Hongarije toonden zich nog steeds terughoudend. De Voorzitter meldde dat in mei te Berlijn danwel – op zijn laatst – in juli te Lissabon duidelijkheid zou moeten zijn geschapen. De heer Waalkens meldde dat Nederland kon worden gerekend tot de *coalition of the willing*, maar tekende hierbij aan dat Nederland (verdere) institutionalisering wenste te voorkomen.

4) Directe verzending commissie documenten: geen nieuwe gezichtspunten.

B. Evaluatie van de 2e subsidiariteits- en proportionaliteitstoets inzake postdiensten en evaluatie van de procedure

Voorzitter Wissmann meldde dat tot op heden 27 parlementen uit 21 lidstaten de toets hadden uitgevoerd. 10 parlementen uit 9 lidstaten waren er in geslaagd de toets binnen de periode van 6 weken te volbrengen. De ervaringen waren over het algemeen positief, hoewel er ruimte bestond voor verbetering. Zoals eerder te Helsinki was overeengekomen, zou tijdens de COSAC plenaire te Berlijn moeten worden besloten hoe verder te gaan met de gezamenlijke toets.

Delegaties beaamden de positieve ervaringen. België prees de publieke zichtbaarheid van het subsidiariteitsdebat en het directe contact tussen nationale parlementen en de Europese Commissie. Tegelijkertijd was het lastig aan de verwachtingen te voldoen, mede vanwege een nog altijd achterblijvende betrokkenheid van vakcommissies. Frankrijk stelde wees op de invloed die nationale parlementen middels de subsidiariteitstoets konden uitoefenen op de eigen regering. Het VK en Luxemburg meenden dat de 6-weken termijn om praktische redenen nog eens tegen het licht moest worden gehouden. VK noemde voorts een procedurele overweging: bij een toets helemaal aan het begin van het traject kon geen rekening meer worden gehouden met de veelal substantiële wijzigingen die voorstellen ondergingen bij behandeling in Raadskader.

Tsjechië stelde niet te willen wachten op de bespreking van de evaluatie in mei en stelde voor nu reeds te inventariseren welke onderwerpen in aanmerkingen kwamen voor de subsidiariteitstoets 2007. Eerder had de Tsjechische Senaat op basis van het wetgevings- en werkprogramma van

de Europese Commissie voor 2007 reeds acht onderwerpen geïdentificeerd en gemeld aan overige lidstaten.

De heer Waalkens verwelkomde het Tsjechische initiatief. De subsidiariteits- en proportionaliteitstoets was essentieel voor een grotere parlementaire en publieke betrokkenheid bij Europese besluitvorming, zeker in het licht van de hervatte discussie over het Grondwettelijk Verdrag en de bijzondere positie die Nederland hierbij inneemt. Om ook effectief te zijn moesten de nationale parlementen hierbij gezamenlijke optrekken. Inmiddels bestond een beproefd raamwerk voor deze gezamenlijke toets. Het was zaak nu door te pakken en spoedigst met de toets voor 2007 van start te gaan. Evt verbeteringen konden worden gevonden in een verdere aanscherping van criteria en een verdere verfijning van de keuze van onderwerpen, aldus de heer Waalkens.

De Voorzitter sloot de discussie af met de mededeling dat het secretariaat nog voor mei a.s. met een voorstel voor voortzetting (en verbetering) van de gezamenlijke toets zou komen.

C. Eurocommissaris Wallström: Vooruitzichten voor samenwerking tussen de Europese Commissie en nationale parlementen

Commissaris Wallström gaf een overzicht van de contacten met nationale parlementen sinds de rechtstreekse verzending van commissie-voorstellen per 1 september 2006. In totaal hadden 18 parlementen 59 reacties op 43 verschillende voorstellen verstuurd. In bijna de helft van het aantal gevallen betrof het de verordening inzake het toepasselijk recht en rechtsbevoegdheid in echtscheidingszaken (14) en de richtlijn interne markt voor postdiensten (11). Andere zaken waar meervoudig op werd gereageerd waren de richtlijn bodem en de richtlijn *road infrastructure safety management*. De meest actieve parlementen waren de Franse Senaat en de House of Lords, gevolgd door o.m. de Bundesrat en het Nederlandse parlement. Desgevraagd door de Voorzitter meldde Wallström in principe bereid was jaarlijks een rapport aan de COSAC te zenden met een overzicht van de contacten van de nationale parlementen. Voor het moment hield ze echter nog een slag om de arm, daar zij eerst een beter beeld wilde krijgen van de ervaringen van de nationale parlementen tot nu toe en hun evt suggesties of aanbevelingen om de procedure te verbeteren. Een brief met een verzoek langs deze lijnen zou de nationale parlementen op korte termijn toegaan.

Uit de reacties van delegaties bleek een zekere behoefte aan nadere structurering van de relaties tussen de Europese Commissie en nationale parlementen. De heer Waalkens stelde dat de weg naar herstel van het draagvlak voor Europa in belangrijke mate via de nationale parlementen liep, en benadrukte, met een verwijzing naar de situatie in Nederland, de urgentie van hierop gerichte maatregelen. Frankrijk wees op het ontbreken van een echte dialoog, daar de Commissie niet nader inging op de reacties van lidstaten. Bovendien konden parlementen lastig inschatten hoe sterk zij stonden vis-à-vis de Commissie zolang zij niet op de hoogte waren van elkaars reacties. Ook Polen en Finland bepleitten dat de reacties van lidstaten zouden worden gepubliceerd.

Meerdere delegaties noemden de behandeling door de nationale parlementen van de jaarlijkse beleidsstrategie van de Europese Commissie als mogelijke kapstok voor hogergenoemde structurering. In dit verband werd het pleidooi van de heer Waalkens voor een gecoördineerde behandeling door de nationale parlementen van de jaarlijkse beleidsstrategie en het jaarlijkse wetgevings- en werkprogramma van de Europese Commissie breed gesteund. Door bespreking van de beleidsstrategie kon het werkprogramma gericht(er) worden beïnvloed. Commis-

saris Wallström stelde geen bezwaar te zien; de delegatie van het EP evenmin. De EP-delegatie schetste de optie van gelijktijdige, parallelle behandeling door de nationale parlementen in een vooraf bepaalde maand, gevolgd door een interparlementaire bijeenkomst te Brussel.

Afsluitend benadrukte Commissaris Wallström goede nota te hebben genomen van het besprokene en hier ook rekening mee te zullen houden, echter zonder daarbij vooruit te willen lopen op het Grondwettelijk Verdrag. Wel stelde zij dat de Commissie zou reageren mocht zich een «kritieke massa» van nationale parlementen vormen tegen of juist ten faveure van bepaalde commissievoorstellen. Tot slot zei Wallström toe de reacties van nationale parlementen te zullen publiceren nadat de reacties op haar eerdergenoemde schrijven waren verwerkt.

D. Verklaring van Berlijn ter gelegenheid van 50 jaar Verdragen van Rome

Dhr Corsepilus, Europa-adviseur van Kanselier Merkel en verantwoordelijk voor de voorbereiding en afstemming van de Verklaring van Berlijn, schetste de stand van zaken. Het Voorzitterschap streefde er naar de volgende elementen in de Verklaring te adresseren: een (beknopte) terugblik op 50 jaar samenwerking, Europa's gedeelde waarden, de dagelijkse zorgen van de burger (o.m. energie & klimaat, binnenlandse & externe veiligheid)/Europa's toekomstige uitdagingen en gemeenschappelijke maatregelen om deze uitdagingen het hoofd te bieden, incl de wijze van besluitvorming. Het woord Grondwettelijk verdrag zou weliswaar worden vermeden, maar wel zou 2009 worden vermeld als einddatum voor het proces van institutionele hervorming. Het geheel zou de geest moeten ademen van een gezamenlijke onderneming, niet van een programma voor de toekomst, en zou dan ook niet meer dan twee pagina's mogen beslaan.

Meerdere delegaties informeerden naar de betrokkenheid van nationale parlementen bij de voorbereidingen van de Verklaring. Inhoudelijke reacties van delegaties waren meer divers. België stelde dat Europa's waarden reeds te vinden waren in de preambule van het Grondwettelijk Verdrag. Veeleer zou gekeken moeten worden naar de waarden die een verenigd Europa zouden moeten binden in het licht van de uitdagingen van de 21e eeuw: tolerantie, solidariteit met de 3e Wereld, «anti-fanatisme». Het VK waarschuwde tegen verwijzingen naar het Grondwettelijk Verdrag en andere aspecten van het – in de ogen van de burger – bureaucratische Europa en bepleitte dat in de Verklaring de stem van de burger duidelijk zou doorklinken. Italië wenste een verwijzing naar het Europees burgerschap. De heer van der Linden bepleitte betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld zoals destijds ook bij de Europese Conventie was gebeurd. Voor wat betreft toekomstige uitdagingen zou de Verklaring, o.m. aan de hand van de voortdurende, verdeeldheid zaiende situatie in het Midden-Oosten, de intentie moeten bevatten om het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid te versterken. Ook zou de Unie zich in de Verklaring moeten committeren aan een succesvolle uitkomst van het Lissabon proces.

De heer Corsepilus wees op de korte voorbereidingstijd van de Verklaring en vroeg begrip voor het feit dat een volledig transparant proces onder deze omstandigheden niet haalbaar was. Bovendien betrof het een gezamenlijke onderneming van Raad, Commissie en EP. Het Voorzitterschap, zo benadrukte hij, zou dan ook niet de dialoog aangaan met de nationale parlementen; nationale parlementen zouden hun invloed moeten laten gelden via hun collegae in het EP alsook via de nationale vertegenwoordigers in de Raad. De delegatie van het EP meldde in dit verband dat de Verklaring op 14 maart in het EP zou worden besproken.

E. Minister Schäuble: Migratie en Integratie

Minister Schäuble noemde in zijn inleiding de uitdagingen op het vlak van migratie en integratie zoals deze ook zijn opgetekend in het 18-maandenprogramma van de Duitse, Portugese en Sloveense Voorzitterschappen: illegale migratie & mensensmokkel, vergrijzing & legale (arbeids)migratie, de positie van moslims in Europa & de rol van dialoog en onderwijs, de bestrijding van racisme etc. Zijn bijdrage was opvallend beleidsarm.

De bijdragen van delegaties verliepen langs bekende lijnen. Griekenland en Spanje vroegen aandacht voor mensensmokkel en illegale migratie en bepleitten Europese solidariteit bij de bestrijding. Een aantal nieuwe lidstaten, w.o. Bulgarije, bepleitten spoedige opheffing van de beperkingen op vrij verkeer van werknemers.

Minister Schäuble benadrukte in zijn reactie op de Griekse en Spaanse interventies dat de lidstaten nog altijd eerstverantwoordelijk zijn voor de bestrijding van illegale migratie. Voorts wees hij op het feit dat in het geval van Spanje tevens sprake was van een «demand pull» als gevolg van het ruime aanbod van banen voor laaggeschoolden. Dit alles liet onverlet dat in noodsituaties solidariteit was geboden. Frontex, aldus Schäuble, voorzag hierin.

De delegatie,
Van der Linden
Waalkens

De griffier van de delegatie,
Huisinga